

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
Egy hóra 2.00 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Az olaszok támadásai veszteségteljesen összeomlottak

Repülőink géppuskatűzzel üldözik az ellenséget

Az olasz háboru

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 15. Hivatalos jelentés.

Mint a velencei hegyi frontnál utóbb végrehajtott vállalkozások, éppúgy a Tonale ellen intézett támadások is az ellenség teljes kudarcával végződtek. A hegyen át vezető országúttól északra előrenyomuló olasz oszlopok már elhárító tüziinkben súlyos veszteségek között összeomlottak. Az országúttól délre sikerült az ellenségnek több eredménytelen kísérlet után a Monte Collon egy támaszpontot elfoglalnia. Ezt azonban a 26-ik lövészerzhelyi derék stájer katonáink csakhamar ismét visszafoglalták. — A bevezető harcok alkalmával feladott magas hegyi állások legnagyobb részét szintén újból megszállottuk. Az ellenség a legfontosabb szakaszokon állásába visszahátrált.

Repülőink géppuskatűzzel üldözték. Albániában a Devoli-völgytől keletre derék csapataink új sikereket vívtak ki.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Az olasz vezérkari főnök a francia főhadiszálláson

Chiasso, augusztus 15. A tegnapi olasz harctéri jelentést Badoglio tábornok, a vezérkar helyettes főnöke írta alá, mivel Diaz tábornok vezérkari főnök a francia főhadiszállásra utazott.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, augusztus 15. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Élénk felderítő tevékenység az Yser és a Scarpe között. Az Ailette-től délkeletre egy angol részleges támadás vonalaink előtt meghiusult. Az Ancrétól északra az utóbbi napokban kiirítottuk Ruhssene mellett az ellenség vonalaiba élesen beugró állásrészét, amelyet az ellenség tegnap délután megszállott.

Böhm vezérezredes hadcsoportja: Nagyobb harci cselekmény nem volt. Este az Ancre és az Oise között a tűztevékenység fokozódott. Az ellenség részleges támadásait az Avre mindkét oldalán és Benignytől délre visszavertük.

A német trónörökös hadcsoportja: A Veste déli partján előretörve, a breuili pályaudvart megszálló csapatot elfoglaltuk.

Heni földünkön egy angol bombavetőraj támadásra indult, de még céljának elérése előtt repülő vadászaink harcba ereszkedtek velük és arra kényszerítették, hogy öt repülőgépet elvesztése után visszaforduljanak. — Tegnap 4 ellenséges repülőgépet és 5 kötött léggömböt löttünk le.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, augusztus 15. A Wolff-ügynökség jelenti augusztus 15-én este:

A harctereken nincs újság.

A balancourti csata

Gen, augusztus 15. A balancourti csata a tavalyi Somme-csata hevességét érte el. A német tartalékok ereje Foch tábornokot az amerikai és angol erősítések egy részének az igénybevételére kényszerítette.

Foch újabb offenzívát tervez

Gen, augusztus 15. A svájci lapok jelentése szerint a párisi katonai szakértők arról írnak, hogy Foch tábornok legközelebb ismét fölveszi az offenzívát. A haditanács tagjai a francia főhadiszállásra utaztak.

A német repülők 760,000 kiló bombát dobtak le

Berlin, augusztus 15. A Wolff-ügynökség katonai tudósítója jelenti: A júliusban lezajlott nagy harcok rendkívül súlyos feladatot róttak a német légi haderőre. Bombavető rajaink 760,000 kiló robbanóanyagot dobtak le. Különösen eredményesek voltak a támadások Chalonsnál és Epernaynél levő csapat szállítások és Rasonvillers repülőtere ellen. Az ellenség összesen 518 repülőgépet és 36 kötött léggömböt veszített. A repülőgépek kö-

zül 239 keziinkre jutott, ezek közül 155 üldöző repülőgép volt. A mi veszteségünk 129 repülőgép és 63 kötött léggömb.

Az entente a békeközvetítést ellenséges cselekedetnek tekinti

Berlin, augusztus 15. (Wolff). A semleges államok békeközvetítésére vonatkozóan a következőket jelentik Zürichből: Az ilyen közvetítést a jelen pillanatban nagyon pesszimisztikusan kell megítélni. A nyugati sikerek után a szövetségesek most nyilván magabiztosabbra szabják követeléseiket. — A Baseler Nachrichten párisi távirata szerint a szövetségesek úgy döntenek, hogy minden közvetítést ellenséges cselekedetnek fognak tekinteni.

Angol dühöngés a központi hatalmak ellen

Berlin, augusztus 15. A manchesteri kereskedelmi kamarában Stoker elnök egy beszédében a következőket mondta: „Nekünk el kell készülnie lenniünk, hogy a központi hatalmak számára olyan békefeltételeket diktáljunk, amely őket nemcsak katonai téren teljesen megsemmisítse, hanem gazdasági tekintetben is tökéletesen megnyomorítsa, annyira, hogy a legközelebbi 50 év alatt föl ne tápdzskodhasson.”

Ferdinánd bolgár király Frankfurtban

Berlin, augusztus 15. A Berliner Tageblatt jelenti Frankfurtból: Ferdinánd bolgár cár Boris trónörökössel és két hercegnővel Nauheim fürdőből odaérkezett és részt vett egy ünnepi istentiszteleten.

Az oroszországi események

Az entente Oroszország ellen

Berlin, augusztus 15. A Telegraphen Compagnie jelenti Havreből, hogy az entente ürügyet keres a szovjet-kormányzatnak küldendő hadüzenetre.

London, augusztus 15. A Northcliffe-sajtó követeli, hogy sürgősen kezdjék meg az ellenségeskedést Oroszország ellen.

Az Unio az orosz hadüzenet ellen

Gen, augusztus 15. A Newyork Herald jelenti Newyorkból: Lansing a sajtó képviselői előtt nyilatkozott, hogy Amerika ellenzte az Oroszországnak küldendő hadüze-

Arany Bika mozi
Péntek — Szombat — Vasárnap
Augusztus 16—17—18.

Jókai Már
regénye

A gazdag szegények.
dráma 4 felvonásban.

Előadások 6 órától
utolsó előadás 9-től 11-ig.

APOLLO

Péntek — Szombat — Vasárnap
Augusztus 16—17—18.

Ermete Novelli
főszereplésével

Az ösztöndíjak árulója.
dráma 3 felvonásban.

113-as fegyver.
háttérnyi dráma

Előadások 5 órától
utolsó előadás 9-től 11-ig

netet. A katonai helyzetről azt mondta, hogy az még nem érett meg a béketárgyalásokra.

Orosz és angol flotta harca

Péteriár, augusztus 15. A ma reggeli lapok jelentik: Egy orosz flottakülönítmény Archangelsktől 200 versztnyire egy angol flottakülönítmény felett sikereket ért el. Öt jól felszerelt angol hajót vittek el az oroszok.

A cári család sorsa

Berlin, augusztus 15. A Nordd. Allg. Zeitung szerint híre jár, hogy Alfonz király Vilmos császár támogatását kérte, hogy az orosz kormánytól kieszközölhesse, hogy a cárné és leányai külföldre utazhassanak. Az entente-hatalmak hír szerint minden közbenjárást visszautasítottak.

Debrecen város országos akciója a központok ellen

Nagy értekezlet a köz-ellátási bajok miatt — Hogy drágítanak a központok? — A tanács nem adja ki az itt levő készleteket — Küldötségek megy a kormányhoz

Debrecen városa ma végre hivatalosan is följajdult ama türethetetlen állapotok miatt, a melyek a köz-ellátás terén, de különösen a három legfontosabb élelmicikk: a liszt, zsir és a burgonyakiutalás terén fönmáll. Számtalanszor rámutatottunk arra, hogy Debrecen hivatalos körei fölterjesztésekkel, táviratokkal, kérésekkel, könyörgéssel, küldötséggel fordul mindig az illetékesekhez, hogy adják meg Debrecen lakosságának azt, ami a legszükségben, de okvetlenül szükséges és mindig hiába. Debrecen mindenben nélkülöz, lakossága heteken át nem jut zsirhoz, egy hétre egy kiló burgonyát sem kap egy ember s közel állunk ahhoz, hogy a lisztkvótát napi 16 dekára szorítsák le, mert a város oly kevés lisztet kap, hogy egy emberre nem jut több. A városi tanács, amely becsületesen és minden eszközt fölhasználva próbálkozott javítani ez állapotokon, kénytelen volt megállapítani, hogy minden erőfeszítése hiábavaló s ezért magához a társadalomhoz s a város országgyűlési képviselőihez fordul, hogy jöjjenek segítségére. Értekezletre hívta egybe a tényszerűket s ott elpanaszolta, föltárta a bajokat, amelyek hallatára felháborodással állapították meg a meghívottak, hogy a jelenlegi helyzet tarthatatlan. Szinte forradalmi keserűség szállott meg mindenkit a panaszok hallatára, amelyek teljesen érthetővé teszik a lázongó érzésekkel deputációzó asszonyok hangulatát, akik a város vezetőségét vádolják ártatlanul, amiért nincs zsir, liszt és burgonya.

Ez értekezleten végül nyílt szóval mutatott rá Vásáry István dr. tanácsnok azokra az elképesztő állapotokra, amelyeket a központok létezése, működése, árdragítása s amint ez egyik fölszólalásban kifejezést nyert, nagy tökések rablóhadjárata az élelmezés kérdésében előidézt. Az értekezleten elhangzottakból remélnünk lehet, hogy a központok ellen akcióra lehet megnyerni az egész országot s a képviselőházban is olyan mozgalom indul meg ellenük, amely ez árdragító intézményeket elsöpri, vagy kellő mederbe szorítja. Érdeme lenne, hervadhatatlan nagy érdeme Debrecennek, ha megszabadítaná akciója az ország népét a központoktól, amelyek kapcsán nagyon helyesen jegyezte meg valaki, hogy míg a Weinberger Jenő Jakobokat rongyos 310,000 koronás árdragításért becsukják, addig a központokat türik s igazgatóiknak és egyéb címen élő alkalmazottaiknak ordókat adnak.

Az értekezletről, amelynek összehívásáért Márk Endre udvari tanácsos polgármestert és a tanácsot elismerés illeti, tudósításunk a következő:

Jelen voltak az értekezlete Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnöke alatt

Csóka Samu főjegyző, Vásáry István dr., Tóth Emil dr., Csürös Ferenc dr. tanácsnok, Magoss György dr. tisztii főügyész, Kölcsey Sándor dr. tb. főügyész, Debreceni Jenő igazgató, Zöld József tb. tanácsnok, Miszty Károly dr., Balla Bertalan dr., Veress Géza dr. aljegyzők, Bakonyi Samu dr., Juhász-Nagy Sándor dr., Jánosi Zoltán országgyűlési képviselők, Fejér Ferenc dr., Freund Jenő dr., May Andor, Révi Nándor dr., Szántó Győző, Zelinger Ede.

Márk Endre udvari tanácsos polgármester üdvözölte a megjelenteket s röviden ismertette a közlelmezés terén fönmálló helyzetet s azt az elbánást, amelyben Debrecen részesül. Felsőbb helyen annyira nem veszik figyelembe Debrecen igényeit, hogy a város az élelmiszerhiányok okozta bajokkal szemben teljesen tehetetlen s a tanács a bekövetkező bajokért nem vállalhatja a további felelősséget, annál kevésbé, mert a lakosság már egyenesen a közhatóságokat vádolja a bajokért s a hangulat már mind izzóbb és forróbb lesz. Fölkéri Vásáry István drt, hogy ismeresse a panaszokat.

Vásáry István dr. tanácsnok először általánosságban foglalkozott a kérdéssel s rámutatott arra, hogy a Debrecenben észlelhető bajok nagyrészen az egész országban föllelhetők. Ennek oka pedig az, hogy rossz az a rendszer, amelyet a köz-ellátás tekintetében követnek. — A termelés és fogyasztás szervezetlensége alapjai a beállott hibáknak. Foglalkozott azután azzal, mi okozza azt, hogy az élelmiszer olyan drágán kerül a közönséghez. Az okot a központok működésében s abban látja, hogy a központok egyenesen mint árdragító kereskedelmi szervek ékelődnek a termelő és a fogyasztó között, ahelyett, hogy tisztán a nyilvántartás és a helyes elosztás hivatali teendőit végeznék. Horribilis hasznokat huznak e központok olyan munkákért, amelyeket mindenütt a helyi közigazgatás végez el. Alkalmazottaik hihetetlenül nagy jövedelmeket élveznek mindenkor a fogyasztó közönség rovására s az élelmiszerek megdrágítása útján.

Egyébként rámutatott ezután az egyes központokra vagy azok szerveire. A legfőbb központ a Haditermény Részvénytársaság, amely a hivatalos közlések s a tények ismerete alapján megállapítható, hogy 5 milliónyi hadsereg létszámot és 10 milliónyi lakosságot véve alapul, a gabonánál 150,000,000 korona hasznot ér el az ellátatlanok lisztjének közvetítése folytán. — Debrecen évi szükséglete 89,411 métermázsra s ez után, a statisztikai adatok megcáfollhatatlan igazsága szerint, több mint félmillió korona hasznot vág zsebre.

Debrecen különösen érdekli és érinti a Haditermény Részvénytársaság egyik alvállalata, a Sertésforgalmi Iroda, amely egyik fővárosi estilap tegnapi számában valótlan és jöhliszeműnek épen nem mondható nyilatkozatot adott le Debrecen zsirellátásának ügye kapcsán, tiltakozva az ellen, hogy az iroda kereskedelmi intézmény lenne és hogy jutalékokat szedne.

Itt tudni kell, hogy — ismételve a Haditermény és a Sertésforgalmi összefüggését — a Haditermény a kukoricát 46 koronáért veszi meg s megdarálva 80 koronáért adja azok-

nak, akiknek hízalási engedélyük van. Pedig a tengeri darálása a csirátlanítás folytán a Haditerménynek semmibe sem kerül. A csirából származó olaj pedig ismét több száz percentre rugó hasznót hoz. Ennél az aktuálnál már mázsánként 20 korona tiszta haszna van a Haditerménynek. Már most továbbá megjelent februárban egy rendelet, hogy mindenki csak a Sertésforgalmi utján szerezhetheti be a sertést. Azaz az élősertést át kell adni a Sertésforgalminak, amely azt levágatja s a kész termékeket adja át a fogyasztóknak. Ezért jár a Sertésforgalminak kezelési költség címén 4 százalék, amelyet egyébként úgy szab meg a rendelet, hogy „mérés-kelt” díj szedhető. Ezenkívül szed még 4 százalékot és lelti az élőszulból a békebeli hízalásra megállapított és a kőbányai szokványokra alkalmazott 22 és fél kilót. Példával élve a dolog így fest: Debrecen átlag 151 kilós sertéseket kap, amelyeknek ára, ha a termelőktől átveszi, 1268 korona 40 fillér. De jön a Sertésforgalmi és a dolog így alakul: Kap a város 128 és fél kiló kész árut és pedig a következő áron: fizet a város 4 százalék kezelési költségben 224 korona 90 fillért, a kész termékre megállapított költségre 11 korona 40 fillért, áruvisszavétel címén fizetendő jutaléokra 29 korona 29 fillért, vagyis összesen 1544 korona 92 fillért, vagyis csak azért, hogy a Sertésforgalminak nagy haszna legyen s igazgatója, meg irodafőnöke, meg egyéb hátramosztója óriási fizetést huzzon, egy sertést 280 korona 52 fillérrel, kilónként 2 korona 18 fillérrel drágítanak meg. Debrecen város, hogy biztosíthassa a város lakosságának a zsirszükségletét, a kormányrendelet értelmében szerződéseket kötött a termelőkkel sertés hízalásra még júliusban. Közben megjelent egy rendelet, hogy csak augusztus 1. előtti szerződéseket hagynak jóvá s azontul csak a Sertésforgalmi utján lehet sertéseket átvenni. Dacára azonban, hogy a város még augusztus 1. előtt kötötte, sőt terjesztette föl a szerződéseket, azokat nem akariák most jóváhagyni. A Sertésforgalmi ilyen közbeiktatódása persze nem jutaléokra dolgozás, hanem árdragítás.

Rámutatott ezután a tanácsnok az Állat- és Takarmányforgalmi részvénytársaság működésére. Ez 30 és 18 koronás, áron veszi át a szénát és 16 koronás árdragítással adja tovább, úgy, hogy ha a gazdának a saját szénájára szüksége van, visszavásárolhatja a tőle 30 koronáért elvett, de esetleg el sem vitt szénát, ha ezt a 16 koronát megfizeti. — Leszorított áron, 4 korona 50 fillérért, vették el a gazdától a marhákat, amelyeket azután részben a német hadseregnek s 18 koronás áron „olcsóhús-akció”-t csináltak a fővárosban.

Elmondja, hogy burgonyát oly kis mértékben küldött a Burgonyaközpont, hogy egy embernek egy hétre egy kiló burgonya jutott. —

Egymásután sorolta föl az adatokat, a melyek a központok árdragító és káros hatását bizonyítják.

Juhász-Nagy Sándor dr köszönetet mondott Vásáry tanácsnoknak a fontos közlésekért, kijelenti, hogy a tanácsot a legteljesebb mértékben támogatni fogják minden közlelmezési kérdésben. Szükségesnek tartja, hogy a még ittlelvő gabonamennyiséget Debrecenből ki ne szállítsák. A zsir-ellátás tekintetében helyesli Magoss György dr. főügyész nézetét, hogy a miniszterelnöknél minden körülmények között eszközöljék ki a szerződések jóváhagyását. A helyzet az egész országban ilyen. Hajdumegyében is éppígy szinylódnak, Balmazújváros földnélküli népe éheznek. Adatokat sorol föl a központok árdragításairól és káros hatásáról. Elmondja, hogy összeszedette a Sertésforgalmi a félhízásban levő összes sertéseket a gazdától és Nagy Ferenc, a közlelmezési minisztérium államtitkárja maga jelentette ki, hogy a megyében és Debrecenben kipusztították a sertéseket.

Kijelenti, hogy a sötétben dolgozó központoknak az országra ijesztően káros működését a világosságra kell hozni és a leg-

teljesebb nyilvánosság előtt kell rámutatni a hibákra. Végül több indítványt tesz.

János Zoltán csatlakozik Juhász-Nagy Sándor dr. javaslataihoz, bár azokat csak pillanatnyi segítségnek tartja. Ezeknek a gyökere a háboruban van s e háboru a nagytöke rablóhadjáratainak kedvez s e jellegét viseli magán minden. Részletesen foglalkozik a hibákkal s nagy elismeréssel szól Vásáry István dr. működéséről.

Bakonyi Samu szintén a legteljesebb elismeréssel adózik Bászary tanácsnok működésének és köszönetet mond neki a bajok feltárásáért. Hallatlan vakossággal kezelik Debrecen dolgait és nagy korlátoltságnak nevezi azt, hogy azt hiszik, hogy Debrecenben mindenből készletek vannak. Föl kell világosítani a kormányt e tévedésről s amíg nem segítenek a helyzeten, meg kell tagadni mindenféle készletek kiadását s ellenállni kell a rendelkezéseknek. Ebben a kérdésben szolidaritásuk legyen a tanácsal.

Fejér Ferenc dr. kijelenti, szomorú dolog, hogy nem hisznek a városnak, amelynek így igazán nem az olaszokkal, hanem a központokkal kell harcot vívnia. — Javasolja, hogy Vásáry előadását röpiratokban terjesszék az országban.

Zelinger Ede a munkásság nélkülözéséről szól s arra kér orvoslást.

Freund Jenő dr. felszólítja a képviselőket, hogy a budapesti lapoknál hassanak oda, hogy a lapok a röpiratokat mellékeljék s így küldjék szét.

Révi Nándor dr. és **Szántó** Győző felszólalása után

Debreczeni Jenő igazgató ismertette a szemmizériákat és előterjesztette, hogy kérni kell a szemügyek kormánybiztosától a mostani szemmennyiség pontos kiszolgáltatását s még így és e mellett is a fogyasztás korlátozását kéri.

Az értekezlet végül a következő határozatokat fogadta el:

1. A tanács minden gabonát, amely még Debrecen területén van, tartson vissza és ne engedje elszállítani.

2. Kérje a tanács a kormányt, hogy a mostani lisztmennyiség helyett, amely még a leszállított fejadagokra sem elegendő, a megfelelő mennyiségre emelje föl, hogy a rendes fejadag kiadható legyen.

3. Küldöttség — amelyet a képviselők is támogatnak — kérje a zsirszükséglet biztosítása érdekében a kormánytól a sertéshizlálási szerződések jóváhagyását.

4. Ugyanez a küldöttség kéri, hogy a későbbi szerződések értelmében is közvetlenül a termelőtől vehesse át a város a sertéseket.

5. A küldöttség járjon el a szén-kérdésben, kéri a szükséges mennyiség kiutalását s a fogyasztás korlátozását, egyben a tüzifa biztosítását.

6. A városok kongresszusa összehívandó s e sérelmek ott tárgyalandók.

7. A hibák, a központok káros működése és árdrágítása nyilvánosságra hozandó.

8. A Vásáry tanácsnok által előadottak rendszeresen összefoglalandók s röpirat alakjában az ország minden részébe eljuttatandók.

9. A debreceni köz-ellátási tanács felkértek, hogy a szegényebb néposztálynak olcsóbb élelmiszereket adjon ki.

10. A szeretetadományokkal való visszaélés kinyomozandó és megtorlandó.

11. A kormány felkérendő, hogy az élelmiszerek gyors szállításáról gondoskodjék.

12. E tárgyban rendkívüli közgyűlés hívandó össze.

Márk Endre udvari tanácsos polgármester végül köszönetet mondott az érdeklődésért és kérte a képviselőket, hogy a képviselőházban is tartsák ez ügyeket mindig felszínen. Az értekezlet fél 1 órakor ért véget.

Ma kezdődtek a német főhadiszálláson a tanácskozások

Bécs, augusztus 15. A német nagyfőhadiszálláson ma kezdődtek meg a nagyfontosságú tanácskozások, amelyeken tanácsadók kíséretében **Károly** király és **Vilmos** császár is részt vesznek. A tanácskozások tárgyát képező kérdéseket az illetékes katonai és polgári körök már alaposan megvitaták, azokról megfelelő javaslatokat is készítettek, úgy, hogy a mai és holnap tanácskozások anyagát legfeljebb e javaslatok módosítása képezi és így a végleges megbeszélések nem sok időt vesznek igénybe.

Berlin, augusztus 15. **Joffe** berlini orosz nagykövetet szombatra várják Berlinbe. Joffe csak egész rövid ideig marad Moszkvában. Hogy moszkvai missziója milyen eredményű volt, azt még nem lehet tudni, de ott tartózkodásának rövidségéből a berlini lapok arra következtetnek, hogy jó eredménnyel járt. A német főhadiszálláson folyó tárgyalásokon tehát ki lehet indulni abból az alapeltevésből, hogy a szovjet-kormány hozzájárul a brest-litovskói béke végleges megszövegezéséhez.

Károly király születésnapja

Ünnepi dalestély a népjóléti alap javára

A Debrecenben nyaraló osztrák gyermekek **Károly** király születésnapja alkalmából augusztus 16-án, pénteken este háromnegyed 7 órai kezdettel a Népjóléti Hivatal népjóléti alapja javára dalestélyt rendeznek az Arany Bika dísztermében.

Az ünnepély védnökei **Weszprémy** Zoltán főispán, **Márk** Endre udvari tanácsos, polgármester és **Okolicsányi** Károly cs. és kir. vezérőrnagy.

A dalestélyen részt vesz a Városi Dalegylet országos híri dalárdája.

Különös érdeklődéssel várjuk a bécsi Pestalozzi-intézet 60 tagu diákdalárdájának szereplését.

A műsor a következő:

1. Nyitány. Előadja a Városi Dalegylet dalárdája.

2. *Kriegsvater Unser* (költmény). Szavalja **Schwartz** Gusztáv V. o. elemi iskolai tanuló.

3. a) *Sah ein Knab ein Röslein*; b) *Morgenroth*. Népdalok. Előadja a tetscheni kerület tanulóinak énekkara.

4. *Der tapfere Junge* (költmény). Előadja **Hikisch** Erich I. polg. isk. tanuló.

5. *Wie 's dahemi war* (dal). Előadja a tetscheni kerület tanulóinak énekkara.

6. *In enge Brust*. Előadja **Schier** Friedrich IV. elemi isk. tanuló.

7. *Der Ostpreussische Flüchtling*. Előadja **Holub** Hellmuth I. gimn. o. tanuló.

8. Ünnepi beszéd. Tartja **Schaschek** Pál, a tetscheni kerület tanulóinak főfelügyelője.

9. Népdalok. Előadja a tetscheni tanítónők és tanítók alkalmi énekkara.

10. Énekszámok. Előadja a wieni Pestalozzi-intézet dalárdája.

11. Műdalok. Előadja a Városi Dalegylet dalárdája.

A debreceni izraelita hitközség **Károly** király legmagasabb születésének évfordulója alkalmából e hó 17-én, szombaton délelőtt fél 11 órakor a Deák Ferenc-utcai izraelita templomban hálaadó istentiszteletet tart. Az ünnepély sorrendje: 1. Ma tovu. 2. 21. és 61. zsoltár. 3. Ima a királyért. 4. Hánnszen t'suó. 5. Himmusz. — A t. hitközségi tagok kéretnek, hogy délelőtt fél 8 órakor a városháza tanácstermében, 10 órakor pedig az izr. templom baloldali esküvői szobájában gyülekezni sziveskedjenek.

Titokzatos tolvajbanda

Harc az országuton

Vásárhelyi Sándor bérlő, aki a Vámospécsi-ut mellett, a Bellegelön bir tanyával, megjelent ma a debreceni esendőrségen, ahol elmondta a következőket:

Az éjszaka folyamán nagy kutyaugatásra ébredt föl. Kinézett az ablakon s látta, hogy ismeretlen alakok — úgy látta a homályban, hogy katonák — állanak az udvaron négy lóval és egy szekérral és lovaikat az ő teljesen új szekérébe fogják be. Amikor ő már kijutott az udvarra, a szekértolvajok fölgróttak a szekerre és elvagtattak, régi, rossz szekerüket pedig otthagyták.

Az ő tanyáján vannak a katonai kórház tehenei, amelyeket fegyveres katonák őriznek. Ő szölt ezeknek és az őrző katonák üldözőbe vették a tolvajokat.

Vámospécs alatt közelükbe is fértöztek a tolvajoknak és kiáltottak utánuk, hogy álljanak meg, de azok csak tovább hajtottak. Erre az üldöző katonák, akik már majdnem utolérték a tolvajokat, fegyverhez nyultak és a tolvajok után löttek, akik erre szintén tüzeléssel válaszoltak. Néhány lövés leadása után azonban leugráltak a kocsiról és lovakat, szekeret visszahagyva, elmenekültek.

A katonák a szekéren fejszéket, fegyvereket, valamint Nagyszalonta és Illye községek pecsétjét találták, amiből arra következtetnek, hogy az elmenekült emberek lótolvajok voltak, akik a lopott lovak számára akartak marhaleveleket hamisítani.

Vásárhelyi Sándor följelentést tett az ismeretlen tolvajok ellen és az általuk visszahagyott tárgyakat beszolgáltatta a esendőrségnek, amely most erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítése iránt.

SZINHÁZ

Pintér Imre és **Parlaghy Kornélia**. Ma este kezdik meg három napra terjedő vendégtéjükukat **Pintér Imre** és **Parlaghy Kornélia**, akik **Kondor Miklóssal** és **Dely Lajosnéval** végtelenül mulatságos kabaréestét tartanak. A gazdag és változatos műsor keretében színre kerül a „Két könnyesepp” dramolett a fronton, „A hadimilliomosok” vagy „A szappanbáró” című bohózat, „Ilyenek vagytok ti asszonyok!” víg tréfa, „Kidoblak az ablakon!” tragikomédia. Ezenkívül a legújabb ének- és kupaújdonságok, tréfák, versek és aktualitások. — A helyárák a rendes színházi helyárák lesznek. Az előadás este fél kilenc órakor kezdődik. Jegyek a Vig-színház pénztáránál előre válthatók. **Pintér** rék mindenkor kitűnő műsort hoztak magukkal s így a mostani vendégtéjük iránt is természetesen nagy az érdeklődés.

A hipnotizálás rejtélye. A maga nemében egészen új és izgatón érdekes produkcióval tart Lovag Kassay hétfőn és kedden, Szent István napján, előadásokat a Vigszínházban. A csoda hívészemester számos érdekfeszítő, varázslatos mutatóvány között a spiritizmus és a hipnotizálás bámulatos érdekességét is bemutatja. Hétfőn egy előadás lesz este fél kilenc órakor, kedden, Szent István napján, három előadás lesz. Délután 4 és 6 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal és este fél kilenckor rendez helyárrakkal. Jégycik a Vigszínház pénztáránál előre válthatók.

Ermete Novelli, a legnagyobb drámai színész játssza a főszerepet „Az összeesküvők árulója” című nagyszabású drámában az Apollóban. A műsor másik slágere egy bűnügyi dráma. „A 113-as fegyver”.

Jókai Mór koszorus költőnk „Gazdag szegények” című regényét mutatja be ma az Arany Bika-mozi.

HIREK

— **Élelmezési tanácskozások Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Windischgraetz Lajos herceg közlelmezési miniszter és Serényi Béla gróf földmívelési miniszter tegnap ideérkezett és a nap folyamán tanácskozott az osztrák közlelmezési hatóságokkal élelmezési kérdésekről. Windischgraetz herceg ma még Bécsben marad. Serényi azonban visszautazott Budapestre.

— **Az első trafikiosztás a dohányjegyekre.** A f. évi augusztus hónapra minden egyes dohányjegy megfelelő szelvényére a rendelkezésre álló készletek arányában 134 egység szolgáltatható ki, ami megfelel 134 gram cigarettadohánynak, vagy 67 darab szivarnak, vagy 167 darab cigarettának, vagy 200 gramm pipadohánynak. Ezen felül mindegyik adag cigarettá- és pipadohányhoz egy-egy csomag — 25 gram súlyu — dohánypótszer vásárolható. — A 134 egység különböző árukból is összeállítható és pedig a következők szerint: egy gram cigarettadohány, egy és fél gram pipadohány egy egységnek, egy darab szivar két egységnek, öt darab cigarettá négy egységnek veendő. A dohányjegyek e hó 17-től kezdődőleg válthatnak be. Az árusítók kellő figyelmességét kaptak, hogy vevőiknek az áruk minőségét tekintetében támasztott igényeit a lehetőségig figyelembe vegyék. A havi érvénnyel kiadott külön dohányjegyek csakis a dohánynagyrudában válthatók be.

— **Halálra ítélt kóristalány.** Bécsből jelentik: A semmitűző elvetette Hanusch Berta volt színházi kardalós nő semmisségi panaszát, amelyet a halálos ítélet ellen benyújtott. A kegyelmi tanács nyomában azután összeült és zárt ajtók mögött megvitatta, hogy kegyelemre ajánlja-e a halálra ítéltet, aki egy barátját, Nuschei Valériát, meggyilkolta és kirabolta.

— **Az ideai tengeritermés zár alá vétele.** A hivatalos lap mai száma közli a kormányrendeletét az 1918. évi termés tengerikészletének felhasználásáról, forgalombahozataláról és közlelmezési célokra igénybevételeéről. A rendelet szerint minden termelő tengeritermését zár alá helyezik és a termelőt csak a kormány rendelkezése értelmében használhatja fel.

Rendszeres östermelői munkát végző 15 éven felüli férfi- és nőmunkás részére havonként és fejenként 15 kg., 15 éven alul 12 kg. vehető számításba, mindenki más részére a havonként és fejenként fogyasztható tengerimennyiség 10 kg. Ugy a házi és gazdasági szükségletre, valamint a közlelmezésre történő hízalás esetében egy hízó sertés részére általában 6 mm. tengeri vehető számításba. Tengerikészletének feleslegét a termelő mindaddig, amíg a közlelmezési célokra megkívánt készletek biztosítva nincsenek, kiárólag csak a Haditermésnek, vagy bizományosának adhatja el.

A közlelmezési célokra igénybevétt mennyiség biztosításáig a törvényhatóság első tisztviselője a tengerinek a közlelmezési célra való elszállítását teljesen is eltilthatja, de ez nem vonatkozik a Haditermés által már megvásárolt tengerikészletek elszállítására.

A közlelmezési miniszter a földmívelésiügyi miniszterrel egyetértően elrendelheti, hogy a tengeritermés az általa kivett mennyiség erejéig közlelmezési célokra rekviráltsék, a rekvirálás akár az egész ország területére, akár csak egyes törvényhatóságokra nézve rendelhető el.

— **Sertéstolvaj hadifoglyok.** Zöld János macsi gazdálkodótól több orosz és szerb fogoly elhajtott hét dísznót, amelyeket a cseréi erdőbe terelték s ott lesztarták. — Épen perzselni akarták a sertéseket, amikor a csendőrijárőr rájuk akadt és az egész társaságot elfogta.

— **Nagy fizetéssel mozgószínházba jó zongorista vagy zongoristánő kerestetik.** — Jelentkezni lehet minden nap délután 2 és 3 óra között az Uránia igazgatójánál.

— **Tanuló havi fizetéssel felvétetik Har-mathy könyvtárába.** Fűvészkert 14.

— **Pénztárosnő,** megbízható, ügyes, kaucióval felvétetik. Jelentkezzen az Urániában délután 2 és 3 óra között.

A jegyzői teendőkben

némileg jártas jó írásu és magaviseletű fiatalember a csobajai körjegyzőségnek alkalmazást nyerhet. — **Feltételek közlendők.**

Körjegyző Csobaj, Szabolcs megye.

Tanuló. szeptember 1-15-ig teljes ellátást keres, lehetőleg izr. családnál. Ajánlatok, vagy címek követhetnek a kiadóhivatalba.	Szöllő 3-4 szobás modern lakással megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.
Cementárok eladók, megtekinthetők az Egyetemi építkezésnél, Nagyerdő.	National- kasszákát legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.
Gyógyszer- űvegeket tiszta állapotban vásárol Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész. Arany egyszaru gyógyszer-tár a színház mellett.	Eladó ház Piachoz közel sarokház eladó Van rajta 2 nagy lakás, 2 külön bejárati szoba, 2 bolti helyiség. Értekezhetni Miklós-utca 22, a háztulajdonossal.
Hajtó kocsi eladó megtekinthetők Ries kocsijárásonál Hatvan u. 58.	Tanuló felvétetik könyvnyomdánkban.

Jegy nélkül kapható

tenisz-, torna-, fűrdő-, kert- és házi cipők gyermek- és felnőttek részére.

Schäffer Miksa
Budapest, I. Döbrentel-tér 4.

Takarítónő
felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Külön felkel
keresek november elsejére. Lehetőleg villamoshoz közel. Cím a kiadóhivatalban.

Használt
iskolakönyvek olcsón kaphatók Csokonai könyv- és papirkereskedésben Szent Anna-utca 1. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűből szedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Akinek
törtött aranya, ezüstje, órszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérlőház 8.

Urleány
20 000 korona hozományával zsidó gazdálkodó fiatal emberrel házasságot kötne. „Naiva” jellegű levelek arcképpel a kiadóhivatalba kéretnek.

Zöldsegúzletekben

El-ály-u. 4. és Piac-u. 12.

Csemegé szöllő

5 koronáért kapható

Kisebb lakást
modern felszereléssel keresek. Cím a kiadóhivatalban.

2 nagy négytábla
vás on betéttel, jókarban olcsón eladó. Miklós utca 22. jobbra lévő lakás.

Jó minőségű téla és eseredő
vagonba rakva eladó. — **Értekezhetni** Tóth István építésznél Poroszlay-ut 1 Sestakeri.

Eladó szőlő és gyümölcsös.
Széchenyi-kert, István-ut 26-28. sz. 3400 m², 120 méter utcai fronttal, a tisztviselő-telep szomszédságában, a villamos állomáshoz pár percnyire, a legnemesebb gyümölcsfákkal beültetve jutányos áron eladó. Felvilágosítást nyújt László Imre városi nyomda.

Bérbé venni
2 szoba, konyha és melléképületekből álló lakást. Cím a kiadóhivatalban.

1-2 diák
izraelita teljes ellátásra felvállalattik. Cím a kiadóhivatalban.

Tanulóleány
jó fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Levelező-lapok
művészi kivitelben, helybeli, egyetemi, hortobágyi és más félek legolcsóbban a legnagyobb választékban Csokonai könyv és papirkereskedésében Szent Anna-u. 1.

Ócska
férfi ruhák, kalapok és más holmik eladók. Miklós-utca 22. a háztulajdonosnál.

Házmeztört
keresünk ki központi fűtés és liftkezelésben is jártas. Hegedűs és Sándor, Főposta mellett.

Aranyat-ezüstöt,
brillántokat, bármilyen szülő zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árrban veszek. — **Meghívásra házhoz is elmegyek.** Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Iskolai
összes könyvek, írószerek és minden a mi az iskolában szükséges felhívó olcsón kapható a „Csokonai” könyv és papirkereskedésben. Szent Anna-utca 1.

Kereskedelmi
iskolai tanuló teljes ellátásért elvállalná egy-két gyermek nevelését jómódu izr. családnál. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó
kedvező fizetési feltételek mellett 22 hold beltelek a vámospécsi uton, a vagongyárral szemben, tehát benn a városban; utcák, lakóházakkal körül véve. Ezen földterület mint beltelek, ház helynek alkalmas, alkalmas továbbá, amennyiben a városban fekszik, konyhakertészetre, vagy szőlő és gyümölcsös földnek. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Egy-két szoba
konyha és melléképületekkel bíró lakást, kerttel, udvarral keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Arccrémek,

Ponderek, illatszerek kimérve, fogcrémek, szájvizek, arcfestékek, szepidvizek a legolcsóbban beszerezhetők **Gross Nagy Ferenc** gyógyszerésznél, „Aranyegyszaru” gyógyszerár (színház mellett).

Mindenes
cseléd, 3 tagu családnak azonnali belépésre kerestetik. Bika bérlőház 3. II. emelet 2. szám.

Kifutó fu
felvétetik szeptember 1-ére kiadóhivatalunkban.

Intelligens

zsidó családnál teljes ellátást keres kereskedelmista. Ajánlatokat az ár megjelölésével

kereskedelmista
jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Divatos
levélpapír, mappa papír és boríték, a legszebb színekben és fehér mérsékelt árral mellett kaphatók. Szent Anna-u. 1. Csokonai könyv és papirkereskedés.

Friss káposzta, kalarabé, paradicsom, paprika és egyéb zöldségféle kapható naponta a Hajdunánási konzervgyár és kertgazdasági részvénytársaság elarusító iktéletében, Bádogos-u., Alföldi Takarékpénztár épülete.